

DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR DE COLABORARE ALE STUDENȚILOR UTILIZÂND INSTRUMENTELE WEB 2.0

Nicoleta BLEANDURĂ, *asist. univ.*,

Natalia COJOCARI, *lect. univ.*,

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Summary: *The article describes the Web tools used in education. First, a brief history of their evolution is presented followed by a review of different types of web tools used in training and their benefits. Further on, the article writes about the impact of Web tools on the process of developing students' collaborative skills. It also draws a comparison between collaboration skills development opportunities using Web 2.0 tools compared to traditional methods.*

Key-words: *training, skills, collaboration, information tools, web applications, blog, wiki site, electronic portfolios.*

*„Dacă tu ai un măr și eu am un măr și le schimbăm între noi,
atunci eu voi avea în continuare tot un măr.*

*Dar dacă tu ai o idee și eu am o idee și schimbăm aceste idei între noi,
atunci fiecare vom avea câte două idei.”*

George Bernard Shaw

Introducere

Dezvoltarea instrumentelor informaționale Web a condus la dezvoltarea unor metode noi de utilizare a resurselor Internetului. Implementarea tot mai frecventă a acestora în sistemul educațional se dovedește a fi utilă sporirii performanțelor studenților. Motivele ar rezida în faptul că tehnologiile Internet sînt mai puțin costisitoare, au viteză mare de transmitere, economisire de energie, permit accesul si-

multan a mai multor utilizatori la resursele Web. Mai mult ca atît, tînăra generație este implicată deja în utilizarea instrumentelor Web. Studenții care posedă experiență în mediul Internet vor avea mai puține dificultăți în procesul de învățare prin utilizarea tehnologiilor informaționale.

Implementarea tehnologiilor Web în educație are o importanță enormă în dezvoltarea și eficientizarea procesului de instruire, în formarea competențelor specifice domeniului de studii în care sînt implementate, cît și pentru dezvoltarea competențelor de colaborare atît ale studenților, cît și ale profesorilor.

Instrumente Web

În cele ce urmează, vom vorbi despre instrumentele Web nu din punct de vedere tehnic, pentru că de fapt nu reprezintă o tehnologie în sens direct, dar un complex de „servicii și aplicații, realizate grație dezvoltării pe Internet a numeroase instrumente aplicative” și vom pune accentul pe posibilitățile de interacțiune și colaborare pe care le oferă acestea utilizatorilor. (Brezeanu, Gorghiu 2009: 59)

Apariția și evoluția Web 1.0 în perioada anilor 1990-2000 a însemnat răspîndirea siturilor de tip „read-only” ce stocau informația în mod izolat, fără intervenția celor din jur. Siturile erau create doar de către profesioniști, iar conținutul lor era stabilit univoc de către autori. Utilizatorii simpli nu aveau acces la redactarea conținuturilor. Produsele soft erau foarte scumpe.

Dezvoltarea de mai departe a Web 2.0 (Figura 1) între anii 2000-2010 a însemnat oferirea posibilității de partajare a informațiilor între utilizatori și colaborarea dintre aceștia (Jarche 2008, 1). Utilizatorii simpli au de acum posibilitate de a conlucra pentru dezvoltarea conținuturilor. Apar o mulțime de soft-uri libere.

Apare noțiune de *software social* ca parte componentă a Web 2.0. ce cuprinde „numeroase instrumente Web, care permit stabilirea relațiilor între utilizatori, conexiuni între grupuri și partajarea spațiului pentru colaborare și schimb de informații”. (Anghel 2008, 2)

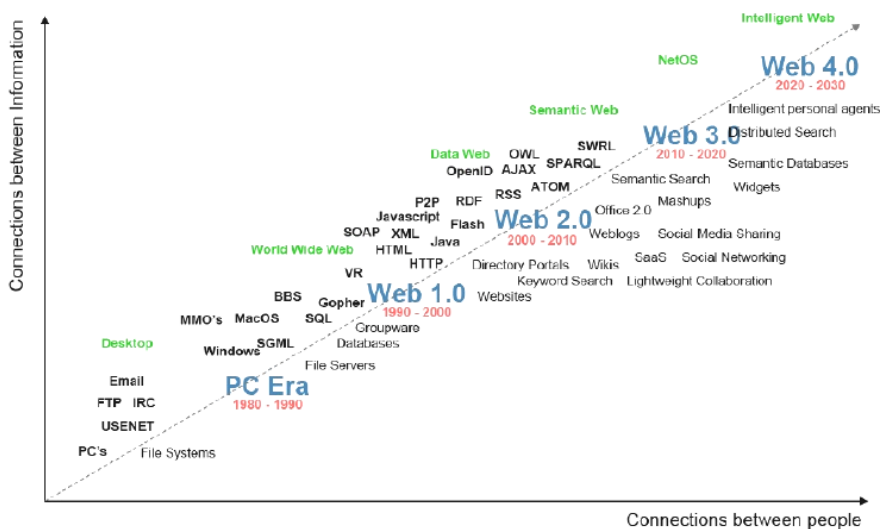

Figura 1. Evoluția instrumentelor Web

- Dintre instrumentele software-lui social se pot menționa (Mandrillon 2011, 2):
- (a) situri de partajare video – permit încărcarea video (Youtube, ExaleadVideo),
  - (b) situri de partajare foto – permit încărcarea imaginilor (Flickr, ExaleadImages)
  - (c) situri de partajare a prezentărilor – (Slideshare, Slidefinder),
  - (d) rețele sociale – comunități on-line ce au activități comune (Facebook),
  - (e) blog-uri – un sit web personal în care autorul poate include pagini personale cu informație text sau grafică, iar utilizatorii pot lăsa comentarii (Blogger),
  - (f) micro-blog-uri (Twitter)
  - (g) wiki-uri – pagini Web, conținutul cărora poate fi redactat de către utilizatori (Wikipedia),
  - (h) RSS – permite website-urilor actualizarea constantă a conținutului prin fluxuri web din diferite surse (Yahoo! News, Google News)
  - (i) Instrumente pentru discuții (Skype, Google Talk) ș.a.

În prezent Web-ul evoluează în continuu, dezvoltând platforme complexe de cooperare între utilizatori cu posibilități avansate.

Instrumente Web în instruire

Există numeroase instrumente Web utilizate în procesul de predare/învățare datorită facilităților pe care le oferă pentru comunicare și schimb de informație (experiență) între cei ce doresc să învețe, indiferent de distanțele spațiale sau temporale care îi separă. Aceste instrumente au început să fie utilizate tot mai frecvent de către profesori, aceștia creînd comunități întregi bazate pe cursurile predate. Succesul implementării acestora nu se datorează posibilităților tehnice avansate și multiple ale instrumentelor, dar în special, posibilității membrilor lor de a interacționa, de a împărtăși aceleași interese și de a-și pune aceleași întrebări.

Utilizarea **blog-urilor** de către profesori (Figura 2) în educație are loc tot mai frecvent deoarece:

- (a) este posibilă structurarea cursurilor,
- (b) permite managementul și partajarea informațiilor,
- (c) permite de a face cunoscute opiniile personale,
- (d) permite comunicarea on-line cu studenții,
- (e) permite informarea studenților. ș.a.

Figura 2. Exemplu de blog

La fel în educație sînt foarte răspîndite **sit-urile wiki**, datorită faptului că:

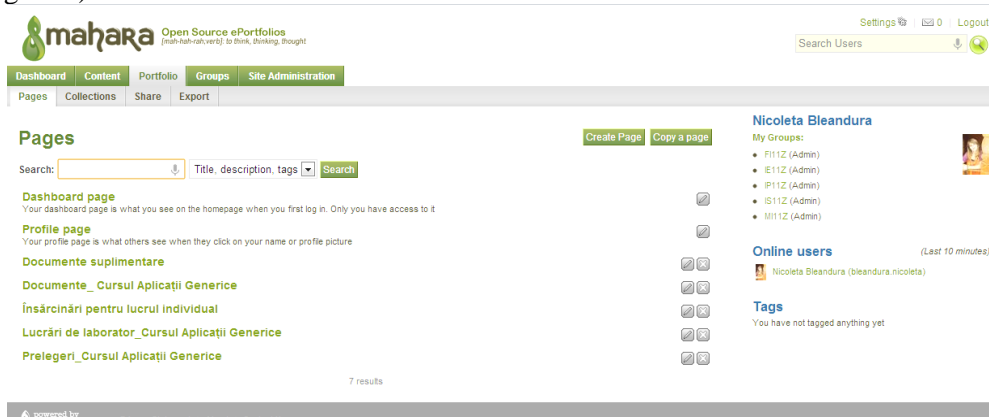
- (a) De obicei au o interfață simplă;

- (b) Chiar și utilizatorii neprofesioniști pot adăuga pagini foarte rapid;
- (c) Nu este necesară cunoașterea programării pentru a posta informația necesară, necesită doar lucru asupra conținutului.

Un exemplu de sit wiki este acel în care studenții își pot crea portofoliile personale. Avantajele unui asemenea sit sînt:

- (a) Există posibilitatea organizării documentelor personale, atît a profesorului cît și a studentului;
- (b) Există posibilitatea creării diferitor pagini ce să conțină diverse tipuri de fișiere: video, text, prezentări;
- (c) Permite colaborarea cu diverși membri a grupului;
- (d) Permite crearea unei rețele sociale formate din colegi, profesori, prieteni;
- (e) Este posibilă stabilirea accesului membrilor diferitor grupe la diferite documente;
- (f) Este ușor de colectat datele de la un grup de studenți (Cabac ș.a., 2011) ș.a.

În Universitatea de Stat Alecu Russo din Bălți un asemenea site și anume aplicația *Mahara* este utilizată de către studenții anului I la Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului la cursul „Aplicații generice”: weten.usb.md/mahara (Figura 3)

Figura 3. *Aplicația Mahara*

Pe sit sînt postate toate documentele necesare cursului de către profesor. Studenții urmează să formeze și ei portofoliile lor personale care se vor lua în calcul la determinarea notei finale.

Există și alte platforme mai avansate care sînt numite instrumente Web 3.0. utilizate în educație ce oferă posibilități mai complexe.

Un exemplu poate servi mediul *Netvibes* (Figura 4).

Utilizînd *Netvibes* este posibilă crearea unei pagini personalizate ce permite utilizatorilor să adauge widget-uri sau module la diferite file personale. Astfel de exemple de module ar putea fi actualizări Facebook, fluxuri de fotografii de pe Flickr, Căutare Google, Fluxuri RSS ș.a. Elevii pot folosi *Netvibes* ca un mediu de învățare personal, ce le-ar permite să concentreze împreună resurse educaționale din diverse sit-uri de pe web.

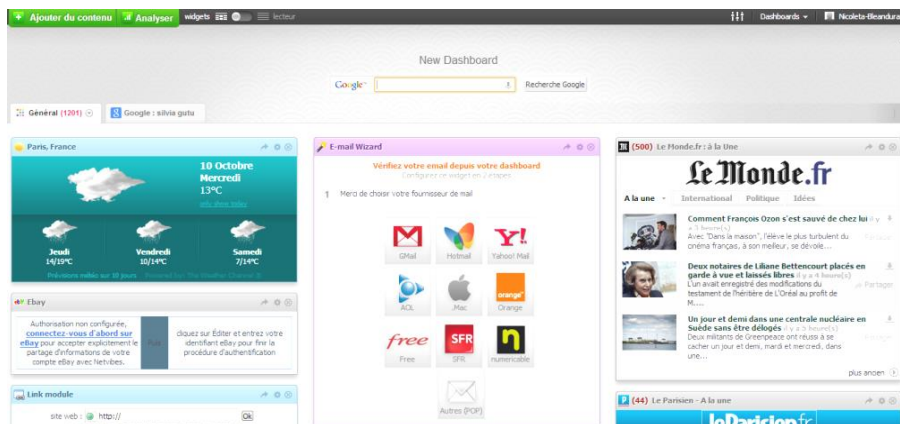

Figura 4. Mediul Netvibes

Instrumente Web pentru dezvoltarea competențelor de colaborare.

Conform paradigmei socio-constructiviste și interactive de învățare, dezvoltată în mare parte de către Philippe Jonnaert, studentul își construiește propriile cunoștințe și ulterior își dezvoltă competențele doar în interacțiune cu alții și cu mediul în care se află. (Jonnaert 2003, 30) Procesul de învățare nu ar putea fi posibil în vid. Doar într-o anumită situație, în interacțiune cu diverse resurse umane și materiale are loc dezvoltarea competențelor. Această abordare își găsește o oglindire dublă în utilizarea instrumentelor Web 2.0.:

- (1) acestea servesc drept context favorabil pentru formarea cunoștințelor în interacțiune cu alți studenți și profesori și
- (2) asigură, în același timp, dezvoltarea competențelor de colaborare ale studenților cât și ale profesorilor.

Astfel, impactul acestor medii asupra procesului instructiv contribuie în mare măsură la dezvoltarea competenței de colaborare a studenților. Această competență rezidă în capacitatea de a lucra în comun, participând activ prin comunicare, împărtășire de idei, comparare, schimb de opinii, soluții, exerciții practice.

Dezvoltarea competențelor de colaborare utilizând instrumentele Web 2.0. față de metodele tradiționale este prezentată în Tabelul 1.

Tabelul 1. Dezvoltarea competențelor de colaborare utilizând instrumentele Web 2.0.

	Metode tradiționale	Instrumentele Web 2.0.
Procesul de studii are loc	În universitate	În universitate dar și prin colaborare on-line
Profesorul	Predă studentului. De obicei, nu colaborează cu el	Ghidează studentul în procesul de studii, prin colaborare continuă
Poziția profesorului	Nu este la curent cu noile tehnologii, metode	Împărtășindu-și realizările cu alți profesioniști se află într-un constant proces de perfecționare
Evaluarea profesorului	De regulă lipsește	Este permanent evaluat informal de către egalii lui
Studentul	Învață de la profesor	Învață de la profesor, dar și de la alți studenți prin colaborarea cu aceștia

Poziția studentului	Pasiv, de subordonare.	Activ, de colaborare, implicare, dispus să învețe de la alți membri
Modul de gestiune a cunoștințelor	Orientări învechite în modul de formare a cunoștințelor	A gândi și a reflecta colaborativ pentru a dobândi individual noi competențe

Concluzii

Implicarea activă în procesul de instruire prin intermediul instrumentelor web: comunităților online, blog-urilor, siturilor wiki reprezintă un mod eficient de a face față volumului enorm informațional, de a gestiona grupele de studenți în cadrul cursului de studiu, de a contribui la dezvoltarea competențelor studenților, inclusiv a celor de colaborare, cât și cel mai important fel pentru profesor de a rămâne relevant în domeniul de studiu, din punct de vedere profesionist și creativ. Rămâne în seama profesorilor să testeze și să adopte diverse instrumente Web pentru a elabora secvențe optime de predare/învățare.

Referințe bibliografice

1. Anghel, Traian. *Educația 2.0*. În: *Dominus*, [online] septembrie 2008, [citată 11 octombrie 2012]. Disponibil pe Internet: <<http://ru.scribd.com/doc/11337821/Educatia-20>>
2. Brezeanu, Iulian; Gorghiu, Gabriel. *Web 2.0 - un fundament al universității de mâine*. Articol prezentat în cadrul Conferinței Naționale de Învățământ Virtual, ediția a VII-a, 2009, Universitatea din București și Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași. [online] 2009, [citată 11 octombrie 2012]. Disponibil pe Internet: <http://www.icvl.eu/2009/disc/cniv/documente/pdf/sectiuneaA/sectiuneaA_lucrarea06.pdf>
3. Cabac, Valeriu ș.a. *The using of electronic portfolio Mahara in learning platform Moodle*. In: *Advanced learning technologies ALTA'2011. Conference proceedings*, Kaunas, 2011, 207 p. ISSN 2029-8331
4. Jarche, Harold. *Skills 2.0. Web 2.0 gives learning professionals an aptitude adjustment*. În: *Training & Development*, [online] aprilie 2008, [citată 10 octombrie 2012] pag. 22-24. Disponibil pe Internet: <<http://www.ris.uvt.ro/wp-content/uploads/2009/01/hjarche.pdf>>
5. Jonnaert, Philippe ș.a. *Crée des conditions d'apprentissage. Un cadre de référence socioconstructiviste pour une formation didactique des enseignants*, Bruxelles, Ed. De Boeck, 2003, 431 p. ISBN 2-8041-4114-4
6. Mandrillon, Michèle. *The social media as research objects and subjects*. În: *Social Media and Education, Ministry of Education – France*, [online] noiembrie 2011, [citată 10 octombrie 2012] pag. 1-9. Disponibil pe Internet: <http://cache.media.eduscol.education.fr/file/secondaire/80/1/dossier_medias_sociaux_Dgesco_novembre_2011_200801.pdf>